

Behandelingsvoorstel voor de Commissie Water en Milieu

Onderwerp: Voortgangsrapportage Verdrogingsbestrijding 2002

Cie-datum :14-04-03

Cie-nummer: 2003WEM21

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op:-
eerdere behandeling in cie: ja
behandeling in PCMW : ja
in PS: nee

inspraak:**nee**
op: 20-01-03
op: 15-01-03
op:

Behandelend ambtenaar: F. van Pruissen
Portefeuillehouder: Mr. J.G.J. Kamp

toestel: 3881

Inleiding

Sinds de totstandkoming van het Plan van Aanpak Verdrogingsbestrijding in 1999 is er door alle partijen veel werk verzet. Er lopen vele projecten van lokaal tot regionaal, van planvorming tot concrete uitvoering. Bij alle partijen is een ontwikkeling merkbaar waarbij het probleem verdroging niet meer als afzonderlijk item wordt opgepakt en uitgewerkt, maar dat het meer een onderdeel gaat vormen van het geheel van inrichting en beheer van het landelijke gebied. Van een aanpak puur vanuit verdroging naar een aanpak waarbij meerdere thema's en belangen en grotere gebieden worden opgepakt. Er is nu 11 % herstel bereikt. De doelen (25% in 2005 en 40% in 2010) zijn haalbaar. Er moet dan wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

Het bereikte herstel van 11 % bestaat uit 3% van het areaal waar volledig herstel is bereikt en 17% van het areaal waar gedeeltelijk herstel is bereikt.

Per waterschap zijn de cijfers als volgt:

(Hierbij is ook aangegeven welk herstel te verwachten is als de nu lopende projecten tot uitvoering komen)

Herstel met provinciegrens 2002

<i>Waterschap</i>	<i>Berekend herstel [%]</i>	<i>Te realiseren herstel [%]</i>	<i>Totaal verwacht herstel [%]</i>
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	13%	37%	50%
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	9%	20%	29%
Waterschap Vallei & Eem	11%	21%	32%
Gem. Vianen/watersch. HHSAV en ZHEW	---	---	---
Totaal Provincie Utrecht per 1-1-2002	11%	20%	31%

De gegevens voor het Hoogheemraadschap Alblasserwaard en Vijfheerenlanden en het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden over de situatie in de gemeente Vianen zijn nog niet volledig bekend en daarom in de rapportage nog niet meegenomen. De eerste contacten met deze waterbeheerders geven wel aan dat men serieus bezig is met de verdrogingsbestrijding in dit gebied. Er zijn ook al maatregelen in voorbereiding. Concluderend kan gesteld worden dat de overgang van Loosdrecht naar Noord-Holland en van Vianen naar Utrecht naar verwachting geen negatieve consequenties zal hebben op het halen van onze doelen.

Wordt geagendeerd:

De Heer A.M. Doelwijt (oud statenlid PVDA) heeft tijdens de commissievergadering van 20 januari 2003 verzocht om het onderwerp op de agenda te plaatsen ter bespreking.

Vervolg aanpak

Het meest effectief lijkt nu om twee sporen te volgen:

- 1) Op de eerste plaats alleen maatregelen uitvoeren die genomen kunnen worden zonder nadelige gevolgen voor de naastgelegen landbouwpercelen. Dat betekent dat in deze kleinere projecten niet teveel energie moet worden gestoken in het op lokale schaal proberen overeenstemming te krijgen met landbouwers over vernatting van hun percelen met bijbehorende schadevergoeding. De ervaring leert dat dat meestal niet werkt, omdat de betrokken landbouwers niet meer vergoeding geboden kan worden dan er aan schade wordt geleden.
- 2) Op de tweede plaats een grote inzet plegen om via grotere regionale projecten de belangen op waterhuishoudkundig gebied tegen elkaar af te wegen en maatregelen te bedenken om voor alle belangen het waterbeheer zoveel mogelijk te optimaliseren. Er wordt bij deze afweging niet alleen gekeken naar het natuurbelang, maar er wordt ook gezocht naar mogelijkheden om de situatie voor de landbouwers te optimaliseren. De mogelijkheden hiervoor zijn in dit soort regionale projecten veel groter. Het uitruilen van gronden of het op grote schaal aanpassen van het oppervlaktewatersysteem wordt hierbij mogelijk. Uiteindelijk kan dit leiden tot een situatie waarbij zowel het natuurbelang als de landbouw een suboptimale situatie krijgen. De landbouw kan daarvoor dan schadevergoeding krijgen. De drie grote Utrechtse waterschappen hebben stappen gezet om deze afweging te realiseren.

Halen doelen

De resultaten tot nu toe, samen met de planningen van de drie waterschappen voor de nabije toekomst, geven aan dat het realistisch is om verwachten dat de doelstellingen gehaald worden.

Dat geldt in mindere mate voor de 25%-doelstelling in 2005, in meerdere mate voor de 40%-doelstelling in 2010.

Dat gaat echter alleen goed als voldaan wordt aan een aantal voorwaarden:

- vergroting van de inzet om de wensen die de verschillende functies hebben op waterhuishoudkundig gebied, tegen elkaar af te wegen. De provincie stelt wat betreft de afweging de kaders, het waterschap vult het nader in. Het maken van concrete afspraken met betrokken partijen over hoe en wanneer deze afweging plaatsvindt is nodig.
- als bovenstaande afweging is gemaakt, deze ook realiseren door het nemen van (waterhuishoudkundige) maatregelen. De afweging kan er toe leiden dat aan de ene kant het natuurbelang wat inboet wat betreft haar wensen en aan de andere kant enige vernatting van landbouwpercelen optreedt. Voor deze landbouwschade zijn compensatieregelingen in het leven geroepen.
- blijvende inzet om op kleinschalig niveau maatregelen te realiseren (draagvlak verwerving voor grootschalige maatregelen),
- blijvende inzet van geld door zowel rijk, provincie als de waterschappen,
- blijvende inzet van personeel door alle partijen tot het doel is bereikt,
- voor het voetlicht brengen van bereikt herstel om de inzet te verantwoorden en de motivatie hoog te houden.

Mening Stuurgroep Verdrogingsbestrijding

De voortgangsrapportage is op 5 maart 2003 besproken door de Stuurgroep Verdrogingsbestrijding.

Deze stuurgroep bestaat uit:

Provincie Utrecht: Mw J.G.J. Kamp (gedeputeerde),

Waterschap Vallei en Eem: K. van de Langemheen (dijkgraaf)

Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht: Mw T.A. Molenaar (bestuurslid)

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden: D. Vergunst (dijkgraaf)

Rijkswaterstaat, directie Utrecht: H. van de Nadort (hoofdingenieur-directeur)

De stuurgroep is het eens met de analyse van de situatie en in grote lijnen met de inschatting of de doelen worden gehaald, met de aantekening dat er dan wel rijks gelden beschikbaar moeten zijn voor aankoop van gronden ter afronding van natuurgebieden en de kanttekening dat het in 'verweven' gebieden moeilijker zal zijn om de doelen te halen.

De stuurgroep is ook accoord met de voorgestelde verdere aanpak (zie boven onder 1 en 2), met de kanttekening dat het niet moet leiden tot vertraging c.q. frustratie voor projecten die een andere aanpak volgen. Na één jaar evalueren of de aanpak werkt.

Communicatie rond de rapportage:

- De voortgangsrapportage wordt toegestuurd aan de besturen en ambtenaren van de organisaties die bij de verdrogingsbestrijding zijn betrokken.
 - Er komt een persbericht en een bericht in de provinciale nieuwsbrief PROV.
 - Er wordt een populaire folder gemaakt waarin enkele gebieden worden beschreven waar maatregelen tegen de verdroging zijn uitgevoerd. Daarin wordt uitgelegd wat het belang is van de verdrogingsbestrijding in deze gebieden, wat er precies is gebeurd en wat de effecten zijn. Verder wordt de lezer met kaartjes en routebeschrijving uitgenodigd om het gebied te bezoeken en met eigen ogen de resultaten te bekijken. Deze folder wordt breed verspreid.
-